

Lucie Grůzová, Lucie Jarkowská, Martina Kampicher, Katarína Slezáková

Název příspěvku

Představení projektu Pedagogika raného věku v institucích denní péče v České republice (Presentation of the Project Early Childhood Education and Care in Day Care Facilities in the Czech Republic)

Klíčová slova v ČJ

institucionální raná péče a výchova v ČR, každodennost dětí, zkušenosti se zařízeními rané péče

Klíčová slova v AJ

Czech institutional ECEC, everyday life of children, experiences with ECEC facilities

Cíle v ČJ

Cílem příspěvku je představení projektu Pedagogika raného věku v institucích denní péče v České republice. Projekt se realizuje od ledna 2019 na Pedagogické fakultě MU a zaměřuje se na inovativní výzkum, jehož cílem je přispět k rozšíření výzkumné oblasti rané péče a výchovy v českém pedagogickém diskurzu: Zhodnotí zkušenosti klíčových aktérů v různých typech zařízení denní péče pro děti do 3 let a zanalyzuje je společně se současnými diskuzemi o rané péči a výchově v širších sociologických a pedagogických souvislostech.

Teoretická východiska v ČJ

Výchozím bodem projektu je absence tématu rané péče a výchovy (dětí do 3 let) jak v českém pedagogickém diskurzu, tak v odborné profesní přípravě preprimárních pedagogů (srov. např. Průcha a kol., 2016; Syslová a Najvarová, 2012;). Překvapivě málo se reflektuje současná praxe v zařízeních rané péče a aktuální zkušenosti jejich uživatelů (dětí a rodičů) oproti vývoji v jiných evropských zemích, kde se věková skupina dětí 0 – 3 let postupně stala také součástí pedagogického diskurzu. Projekt vychází z propojení pedagogické a sociologické analýzy a inspiruje se přitom především současnými teoriemi předškolního vzdělávání a sociologie dětství.

Metodologie v ČJ

Jak upozorňují Průcha a kol. (2016) a Syslová a Najvarová (2012), v českém kontextu chybí výzkumy, které by se věnovaly jak každodennosti dětí v zařízeních rané a předškolní péče, tak i interakci mezi dětmi a pedagogickým personálem a dětmi mezi sebou. Jako efektivní metoda se k tomu nabízí etnografický výzkum ve spojení s diskurzivní analýzou a rozhovory. Spojení těchto přístupů produkuje data vhodně

využitelná pro pedagogickou i sociologickou analýzu, což umožní porozumět pedagogické práci a zkušenosti klíčových aktérů v oblasti rané péče a výchovy v širším společenském kontextu.

Závěry v ČJ

Pomocí plánovaných výstupů z výzkumu (dokumentární kniha, odborné a popularizační články) chce projekt implementovat téma rané péče a výchovy do odborné profesní přípravy pedagogických kapacit, a to jak na úrovni vysokoškolského studia, tak na úrovni celoživotního vzdělávání na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity, a aktivně podporovat zapojení daného tématu do osnov pedagogických VOŠ a SŠ.

Souhrn příspěvku v AJ

The contribution aims at presenting the project Early Childhood Education and Care in Day Care Facilities in the Czech Republic, which is currently (since January 2019) being realized at the Faculty of Education of MU. The project focuses on innovative research aimed at contributing to the expansion of early childhood research in the Czech pedagogical discourse: It maps the experiences of key actors in various types of day care facilities for children under 3 and analyzes them together with current discussions on early care and education in wider sociological and pedagogical contexts. Using the results of the research, it intends to implement the theme of early care and education into the professional training of pedagogical capacities, both at the level of higher education and at the level of lifelong learning at the Faculty of Education of Masaryk University, and to actively support the involvement of the given topic in the curricula of pedagogical vocational and secondary schools.

Bibliografie

- Průcha, J. a kol. (2016). Předškolní dítě a svět vzdělávání: přehled teorie, praxe a výzkumných poznatků. Praha: Wolters Kluwer ČR.
- Syslová, Z., & Najvarová, V. (2012). Předškolní vzdělávání v České republice pohledem pedagogického výzkumu. *Pedagogická orientace*, 22(4), 490–515.